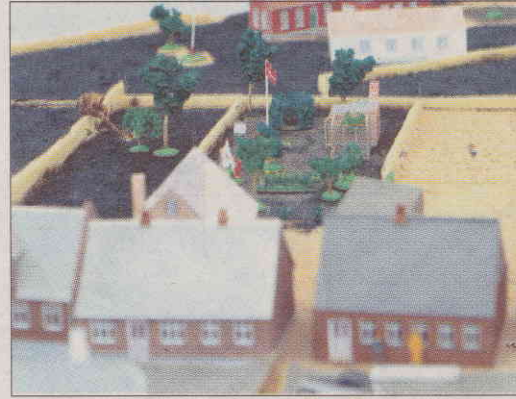

En tro kopi af troldespringvandet er netop opført i målestoksforholdet 1:10.

Lander Olsens gamle ejendom og Willies Konditori i miniatureformat.

Der arbejdes også på at skildre de gamle stationsbyhaver.

Det kører på skinner for de frivillige i minibyen

MINIFORMAT: Stort set hver eneste formiddag knokler de løs i Vejen Miniby i lokalerne ved Billingland. Nu er Troldespringvandet også klar.

Af **Jørgen Schultz**
Tlf. 7211 4260, jos@jv.dk

VEJEN: Ambitionerne er store i foreningen Vejen Miniby.

Målsætningen er at få opbygget en miniatyreudgave af, hvordan Vejen så ud i årene fra 1900 og frem til 1930.

I fjor blev der sat punktum for det første store byggeri – nemlig opførelsen af Vejen Kunstmuseum i størrelsesformatet 1:100. I øvrigt det målestok, som hele minibyen skal opføres i.

Siden starten på foreningen er der opbygget en fast styrke af frivillige, som har vidt forskellige arbejdsområder. For de kan stort set det hele ude i lokalerne i Billingland.

Vejen Banegård med Hansens Hotel i baggrunden. Hele området med jernbanen hører til én af de opgaver, der skal bygges af de frivillige.

FOTOS: JØRGEN SCHULTZ

Nænsomt arbejde

Folkene ved teglværket sørger for, at der hele tiden er mursten til murerne. Bittesmå mursten, som nænsomt og med håndværksmæssig snilde bliver til huse og bygninger.

Tømrere og snedkere sørger for fremstillingen af de bittesmå vinduer samt spær til tagkonstruktionerne.

Inde på tegnestuen sørger andre for udarbejdelsen af tegninger, som der bygges efter.

Trolden

Efter at modellen af Vejen Kunstmuseum blev fremstillet i fjor, har arbejdet langtfra stået stille.

Flere af de typiske stationsbyhuse, som blev opført i Vejen i begyndelsen af forrige århundrede, bygges der på.

Og senest er der færdiggjort et arbejde med Trolde-springvandet. Og naturligvis er trolden, selve bassinet og

” *Vi har brug for mange kræfter, og vi smider ingen ud. Det overlader vi til Vorherre.*

Edvard Berg,
formand for foreningen
Vejen Miniby

øglerne opført som en trokopi af det rigtige værk inde på Museumspladsen.

– Det skal gå rigtigt til, og vi lægger vægt på, at de gamle håndværkstraditioner holdes i hævd. Intet er overladt til tilfældighederne, siger Edvard Berg, formand for foreningen Vejen Miniby.

Som de seneste nyskabelser er der etableret en historiergruppe. De frivillige i denne gruppe er i fuld gang med at indsamle flest mulige oplysninger omkring de huse samt butik- og erhvervs-ejendomme, som fandtes i det område, som foreningens folk vil rekonstruere.

Intet overlades til tilfældighederne, når minibyen bygges.

– Mange af oplysninger er tilgængelige på Lokalhistorisk Arkiv, og det er et vigtigt arbejde. Vores intention er, at vi kan fortælle en historie om hver eneste af husene og ejendommene, som vi på sigt vil opføre. Men vi har også brug for hjælp, så hvis der er nogle, der ved noget om disse huses historie hører vi gerne fra dem, tilføjer han.

Hjemmeside

På en ny hjemmeside er der mulighed for få oplysninger

om, hvad det præcist er for et område, som foreningen arbejder med. Og der kan skrives direkte ind på hjemmesiden, så historiergruppen får tilført nye oplysninger.

Brug for frivillige

Men det er ikke kun historiske oplysninger, der kan bruges. Hele tiden kan der også bruges nye frivillige. Her bærer arbejdet lønnen i sig selv, men til gengæld trues ingen af ledighed:

– Vi har brug for mange kræfter, og vi smider ingen ud. Det overlader vi til Vorherre. Det er vigtigt, at miniby er et fællesprojekt. Kun ved at vi løfter i flok, kan vi løse denne opgave, lyder det fra Edvard Berg.

Omkring 40 frivillige tæller foreningen i øjeblikket.

Vejen Miniby slås ikke kun med de håndværksmæssige udfordringer. Også økonomisk er det en kamp.

– Vi har masser af udgifter

til materialer, til edb og mange andre formål. Derfor er vi afhængig af sponsorstøtte, så vi hele tiden kan holde gang i arbejdet, siger Edvard Berg.

Den nye hjemmeside har adressen:

www.vejenminiby.dk

FAKTA

OM MINIBYEN

Formålet med foreningen Vejen Miniby er at opføre en kopi af Vejen, som byen så ud fra 1900 og frem til omkring 1930.

På den måde kan det opleves, hvordan Vejen har udviklet sig fra at være stationsby til at blive en mindre industriby.

Husene opføres så autentiske som muligt og med så megen dokumentation som muligt.

JYDSKE VESTKYSTEN

FREDAG

syddanske medier

FOTO: CHRESTEN BERGH

Miniby har vokseværk

Vejen Miniby vokser og vokser, og det samme gør besøgstallet på byggeværkstedet. Nye generationer må bygge færdigt.

VEJEN | side 2

Mange på besøg i minibyen

STEN PÅ STEN:

Vejen Miniby har i år haft 205 besøgende. Ny generation skal gøre arbejdet færdigt.

Af **Hans Jørgen Ehrhardt**
Tlf. 7211 4263, hje@iv.dk
Foto: **Chresten Bergh**

VEJEN: Vejen Kunstmuseum på størrelse med et hundehus. Og Nørregade 1 med en tagrygning, som man næsten kan skræve over.

Sten for sten er Vejen Miniby ved at tage form, og det er der mange, som gerne vil følge.

Faktisk har 205 personer og grupper besøgt minibyen i de seks sommermåneder. Og flere besøgende er velkomne, understreger de frivillige, som dagligt nørkler med at skabe noget, der på sigt – måske om en generation – kan blive en unik attraktion for Vejen.

Museet som model

Første store projekt var en model af Vejen Kunstmuseum i målestok 1:10. Modelmuseet er nu færdigt og vejer 1,8 ton – det samme er et par andre huse fra Vejen før anden verdenskrig, og i øjeblikket arbejder man blandt andet på at genskabe ejendommen Nørregade 1.

– Vi arbejder ud fra tegninger og fotografier, og ofte er problemet at få genskabt bagsiden af huset, for ejendommene er så godt som altid fotograferet fra gadesiden, siger en af modelbyg-

Pensionist Hilmar Baun Nielsen er en af de frivillige i Foreningen Vejen Miniby. Han tager sig blandt andet af tagkonstruktionerne her på modellen af Nørregade 1.

gerne, pensioneret skoleinspektør Harry Christensen.

Målet er at få skabt en miniby, der viser, hvordan Vejen så ud i årene 1920-1940. Allerede her til vinter vil foreningen planere et 300 gange 200 meter stort areal, og næste sommer er det meningen, at de første modelhuse skal ud i den nye »by«.

– Vi kan vel lave fem-seks huse om året, så der vil gå mange år, før vi er i mål. Vi når nok ikke selv at se det, men så må andre gøre arbejdet færdigt, siger Harry Christensen.

Gennemmures

I modsætning til andre minibyer, der blot bygges som »facader«, så er husene i Vejen Miniby gennemmurede

Vejen Banegård er let genkendelig på den model o modeltogsstørrelse, som danner baggrund for de større modeller til minibyen.

med små hjemmefremstillede mursten, og tagene er af rigtigt tegl.

– De bør være lige så holdbare som rigtige huse, siger Harry Christensen.

Inden man bygger i skala 1:10 laves en model i modeltogsstørrelse – her kan man hos minibyen se en model af det centrale Vejen langs den nu for længst nedlagte Jernbanegade. Modellen rummer blandt andet banegården, som den også tager sig ud i dag, men den nuværende Phoenix-bygning er erstattet med den dengang store brugsforening, og omtrent hvor Kvickly ligger er der en trælasthandel samt rutebilstation.

Vejen Miniby er spillevende

VEJEN

Det er ikke kun lokalt, at der er interesse for det frivillige arbejde, som udføres i Vejen

Miniby – der har også været besøgt fra Tyskland, Canada og Australien.

Aldersspredningen af gæster har gået fra de mindste klas-

ser på Vejen Friskole og op til medlemmer fra Ældre Sagen.

- Alle er velkommen til bare at kigge herud, lyder det fra suppleant Louis Timmermann.

Der er gang i arbejdet med de små huse og bygninger hver formiddag ugens første fem dage.

Vejen Avis 23. oktober 2007

Tirsdag den 6. november 2007

Minibyens historiegruppe trækker i arbejdstøjet

Vejen midtby i gamle dage i årene 1918-1949 bliver temaet for arbejdet i den historiske gruppe.

VEJEN

Da Vejen Miniby startede sit virke tilbage i 2004, lavede man forskellige grupper og udvalg, som det fremgår af hjemmesiden www.vejenminiby.dk.

En af disse grupper var "Historisk gruppe".

"Gruppen har af forskellige grunde ikke været særlig aktiv indtil 2007, men nu rykker vi. Først og fremmest har vi nu fundet en struktur i det historiske arbejde med at registrere hvilke mennesker, der ejede husene i de områder af byen, som vi vil arbejde med og samtidig også registrere hvilke mennesker, der boede i husene - ofte er det selvfølgelig de samme personer", fortæller Leif Meineche,

leder af den historie gruppe..

Da det tidsinterval, vi vil beskrive, strækker sig ca. 1918 - 1940 kan det jo sagtens dreje sig om flere generationer.

Vi vil også forsøge at få beskrevet nogle gode historier om folk på den tid.

I "historisk gruppe" er vi nogle personer, der passer ind i "tidsintervallet" og nogle der i praksis skal forsøge at samle tingene. Vi vil gerne i kontakt med nogle flere mennesker, der kan fortælle noget, skrive noget eller vil skrive noget, som andre fortæller. Måske kan nogle gå på Lokalthistorisk Arkiv og finde nogle oplysninger.

Vi har fået en rigtig god EDB-ekspert - Christian Roost, til at nylave og ajourføre vores hjemmeside og vi har besluttet, at alt det indsamlede stof efterhånden bliver lagt på hjemmesiden, som så også vil være vort arkiv. Hjemmesiden er meget brugervenlig.

VejenAvis

Vi vil prøve at danne arbejdsgrupper på Knudepunktet og Kærdalen. Det er jo der de fleste mennesker, der kan huske noget fra den tid kommer tilstede. Vi erkender også at vi arbejder mod tiden, da gruppen, der kan huske den tid bliver mindre og mindre.

Hvis man har mulighed for at gå på Vejen Minibys hjemmeside eventuelt med hjælp fra andre, kan man se, hvem Historisk Gruppe består af og som man kan hende sig til. Man kan altså også se, hvad der indtil dato er blevet fundet frem.

Vor vision er, at der i løbet af nogle år er samlet et materiale om personer/familier til de huse som andre grupper af Vejen Miniby fremskaffer, og at det hele er samlet og bliver præsenteret på en måde så både ældre og yngre vejenborgere kan nikke genkendende til det, lyder det fra Leif Meineche.

Opførelsen af Vejen Miniby har været i gang længe. Nu tager den historiske gruppe også fat.